

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

14 април 2015 година *

„Преюдициално запитване — Работници от мъжки и от женски пол — Равно третиране в областта на социалното осигуряване — Директива 79/7/ЕИО — Член 4 — Директива 97/81/ЕО — Рамково споразумение на Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) за работа при непълно работно време — Изчисляване на обезщетенията — Система за включване на периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски — Работници на непълно работно време и работници на пълно работно време“

По дело C-527/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Испания) с акт от 10 септември 2013 г., постъпил в Съда на 7 октомври 2013 г., в рамките на производство по дело

Lourdes Cachaldora Fernández

срещу

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS),

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: V. Skouris, председател, K. Lenaerts, заместник-председател, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, A. Ó Caoimh и J.-C. Bonichot, председатели на състави, Ал. Арабаджиев, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund и F. Biltgen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: Y. Bot,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 29 септември 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) и Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS), от A. Lozano Mostazo и I. Pastor Merino, abogados,

* Език на производството: испански.

- за испанското правителство, от L. Banciella Rodríguez-Miñón, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от L. Lozano Palacios и D. Martín, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 9 октомври 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването, от една страна, на член 4 от Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 година относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване (ОВ L 6, 1979 г., стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 192) и от друга страна, на клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение за работа при непълно работно време, сключено на 6 юни 1997 г. (наричано по-нататък „Рамковото споразумение“), приложено към Директива 97/81/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година относно Рамково споразумение за работа при непълно работно време, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) (ОВ L 14, 1998 г., стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 35), изменена с Директива 98/23/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г. (ОВ L 131, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 46).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Cachaldora Fernández, от една страна, и Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (Национален институт за социално осигуряване, наричан по-нататък „INSS“) и Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS) (Общ социалноосигурителен фонд), от друга страна, по повод определянето на основата за изчисляване на пенсия за трайна пълна инвалидност.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 В съответствие с член 2 от Директива 79/7 същата се прилага по отношение на трудоспособното население, включително на самостоятелно заетите лица, на работниците и на самостоятелно заетите лица, които са прекъснали дейността си поради заболяване, злополука или принудителна безработица, и на лицата, търсещи работа, както и по отношение на пенсионираните или инвалидизирани работници и самостоятелно заети лица.
- 4 По силата на член 3, параграф 1 от посочената директива същата се прилага по-специално към законно установените схеми, които осигуряват закрила срещу инвалидност.
- 5 Член 4, параграф 1 от същата директива гласи:

„Принципът на равното третиране означава, че не се допуска каквато и да е дискриминация, основана на пола, пряко или косвено, в частност чрез позоваване на брачното или семейното положение, особено що се отнася до:

- обхвата на схемите и условията за достъп до тях;

- задължението за внасяне на осигурителните вноски и изчисляването на вноските;
- изчисляването на обезщетенията, включително и увеличенията, дължими за съпрузи и на издържани лица и условията, които определят продължителността и запазването на правото на обезщетение“.

6 Трета алинея от преамбюла на Рамковото споразумение гласи следното:

„Настоящото споразумение е свързано с условията за наемане на работа на работници на непълно работно време, като се отчита, че въпросите, които се отнасят до установеното със закон [социално] осигуряване, се решават от държавите членки. В контекста на принципа на недискриминация, страните по настоящото споразумение взеха под внимание Декларацията за заетостта от заседанието на Европейския съвет в Дъблин през декември 1996 г., в която Съветът, *inter alia*, подчертава необходимостта да се направят системите за [социално] осигуряване по-благоприятни по отношение на заетостта чрез „разработване на системи за социална закрила, които да могат да се адаптират към новите модели на работа и да осигуряват съответна закрила на хората, ангажирани в такава работа“. Страните по настоящото споразумение считат, че тази декларация трябва да се приложи“.

7 По силата на клауза 2, точка 1 от Рамковото споразумение то „се прилага за работници на непълно работно време, които имат трудов договор или трудово правоотношение, определени от закона, колективен трудов договор или практика, която е в сила във всяка държава членка“.

8 Клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение гласи:

„По отношение на условията за наемане на работа, работниците на непълно работно време не трябва да се третират по по-неблагоприятен начин, отколкото работниците на пълно работно време, които са взети за сравнение, само поради това, че те работят на непълно работно време, освен ако различното отношение не е оправдано от обективни причини“.

9 Клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение предвижда:

„1. В контекста на клауза 1 от настоящото споразумение и на принципа на [недопускане на дискриминация] между работниците на непълно работно време и тези на пълно работно време:

- а) държавите членки, след консултации със социалните партньори в съответствие с националното законодателство или практика, трябва да определят и да прегледат пречките от правно или административно естество, които могат да ограничат възможностите за работа при непълно работно време и, при необходимост, да ги отстранят“.

Испанското право

10 Член 140, параграф 1, буква а) от Общия закон за социалното осигуряване (Ley General de la Seguridad Social), одобрен с Кралски законодателен декрет 1/1994 от 20 юни 1994 г. (BOE № 154 от 29 юни 1994 г., стр. 20658, наричан по-нататък „LGSS“), в приложимата му към спора по главното производство редакция гласи:

„Основата за изчисляване на пенсията за трайна инвалидност поради общо заболяване се определя в съответствие със следните разпоредби:

- а) прилага се коефициентът, получен при разделянето на 112 на осигурителния доход на заинтересованото лице за 96-те месеца, непосредствено предхождащи месеца на настъпване на правопораждащото събитие“.

- 11 Допълнителна разпоредба 7, параграф 1, правило 3, буква b) от LGSS предвижда следното, що се отнася за основата за изчисляване на пенсиите за осигурителен стаж и възраст и за инвалидност, приложима към работниците на непълно работно време:

„За изчисляване на пенсиите за осигурителен стаж и възраст и за трайна инвалидност поради общо заболяване отчитането на периодите, през които не е било налице задължение за плащане на осигурителни вноски, се осъществява, като се взема предвид минималният осигурителен доход измежду приложимите осигурителни доходи във всеки момент, който съответства на броя часове, предвидени в последния трудов договор“.

- 12 Член 7, параграф 2 от Кралски декрет 1131/2002 относно социалната сигурност на работниците на непълно работно време и получаването на непълна пенсия (Real Decreto 1131/2002 por el que se regula la Seguridad Social de los trabajadores contratados a tiempo parcial, así como la jubilación parcial) от 31 октомври 2002 г. (BOE № 284 от 27 ноември 2002 г., стр. 41643, наричан по-нататък „Кралски декрет 1131/2002“), с който се прилагат разпоредбите на допълнителна разпоредба 7, параграф 1, правило 3, буква b) от LGSS, предвижда:

„Що се отнася до пенсиите за осигурителен стаж и възраст и за трайна инвалидност поради общо заболяване или злополука, различна от трудова, отчитането на периодите, през които не е било налице задължение за плащане на осигурителни вноски, се осъществява, като се взема предвид минималният осигурителен доход измежду приложимите осигурителни доходи във всеки момент, който съответства на броя часове, предвидени в трудовия договор, който е в сила към момента на прекъсване или отпадане на задължението за плащане на осигурителни вноски“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 13 Г-жа Cachaldora Fernández е плащала осигурителни вноски в испанската схема за социална сигурност от 15 септември 1971 г. до 25 април 2010 г., т.е. общо 5 523 дни, през които е работила на пълно работно време с изключение на периодите между 1 септември 1998 г. и 28 февруари 1999 г., между 1 март 1999 г. и 23 март 2001 г., както и между 24 март 2001 г. и 23 януари 2002 г., когато е работила на непълно работно време. В периода между 23 януари 2002 г. и 30 ноември 2005 г. обаче г-жа Cachaldora Fernández не е плащала никакви осигурителни вноски в схемата за социална сигурност.
- 14 На 21 април 2010 г. г-жа Cachaldora Fernández подава молба до INSS за отпускане на пенсия за инвалидност.
- 15 С решение от 29 април 2010 г. ѝ е отпусната пенсия поради трайна пълна неспособност да упражнява обичайната си професия. Основният месечен размер на тази пенсия е определен на 347,03 EUR, а приложимият процент — на 55 %. Тази сума е изчислена, като за референтен период са взети осемте години, предшестващи датата на настъпване на правопораждащото събитие, тоест периодът от март 2002 г. до февруари 2010 г. и като за периода от март 2002 г. до ноември 2005 г. за определяне на основата на изчисляване на пенсията е взет предвид минималният осигурителен доход за всяка от тези години, намален чрез прилагане на коефициента за работа при непълно работно време, въз основа на която са направени последните вноски преди март 2002 г.
- 16 Г-жа Cachaldora Fernández подава жалба по административен ред срещу това решение, като изтъква, че за целите на изчисляването на нейната пенсия за периода от март 2002 г. до ноември 2005 г. би трябвало да се вземе предвид пълният размер на минималния осигурителния доход за

всяка от тези години, а не намаленият му размер, получен в резултат на прилагане на коефициента за работа при непълно работно време. Според този метод на изчисление основният размер на пенсията ѝ — което не се оспорвало от INSS — би възлизал на 763,76 EUR.

- 17 След като INSS отхвърля посочената жалба по административен ред с мотив, че предложеният метод на изчисление не е съобразен с член 7, параграф 2 от Кралски декрет 1131/2002, г-жа Cachaldora Fernández подава жалба по съдебен ред срещу това решение пред Juzgado de lo Social 2 de Ourense. С решение от 13 октомври 2010 г. тази юрисдикция отхвърля жалбата и потвърждава административния акт на INSS, като се основава на член 7, параграф 2 от Кралски декрет 1131/2002 и на допълнителна разпоредба 7 от LGSS.
- 18 Г-жа Cachaldora Fernández подава въззивна жалба срещу това решение пред Tribunal Superior de Justicia de Galicia. Тази юрисдикция има съмнения относно съвместимостта на испанското законодателство с правото на Съюза.
- 19 Запитващата юрисдикция иска да се установи, на първо място, дали в делото по главното производство е налице непряка дискриминация на работниците от женски пол по смисъла на Директива 79/7. Всъщност, доколкото засягали най-вече работниците от женски пол, разглежданите в главното производство национални разпоредби имали неблагоприятни последици за по-голям брой жени, отколкото мъже и не било сигурно, че изтъкнатото основание, а именно че „отчитането на периодите, в които липсва плащане [на осигурителни вноски], пропорционално на непълното работно време, следва принципа на логика и равновесие на защитното действие на социалното осигуряване, съгласно който предоставената от тази система закрила никога не може да надхвърли направения преди това принос към посочената система в съответствие с принципите на принос и пропорционалност между платените вноски и предоставената защита“, е в съответствие с изискванията на правото на Съюза.
- 20 Така, от една страна, прилагането на критерий за пропорционалност във връзка с приноса на засегнатия работник налагал коефициентът за работа при непълно работно време, с който се намалявал основният осигурителен доход за периодите на прекъсване на плащането на осигурителни вноски, да се изчислява въз основа на всички вноски, които този работник е направил през активния си трудов живот. Разглежданите в делото по главното производство национални разпоредби обаче не предвиждали точно такъв начин на изчисляване, тъй като налагали използването на намаляващия коефициент за работа при непълно работно време в съответствие с трудовия договор, предшестваш прекъсването на плащането на осигурителни вноски, което можело да доведе, както показва делото по главното производство, до напълно непропорционални последици, когато работата при непълно работно време представлявала само малка част от целия професионален живот на въпросния работник.
- 21 От друга страна, критерий за пропорционалност във връзка с приноса не можел валидно да се приложи към механизма за отчитане на периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, доколкото този механизъм не се подчинявал на логика, свързана с приноса, както показва обстоятелството, че периодите на прекъсване на плащането на осигурителни вноски се вземат предвид чрез използването на фиксиран осигурителен доход, който не зависи от платените осигурителни вноски, а цели да коригира аномалиите, произтичащи от отчитането на предварително определени референтни периоди. В конкретния случай фактът, че вместо да остане без работа и да не плаща вноски, г-жа Cachaldora Fernández е работила на непълно работно време и е плащала вноски, било в неин ущърб, тъй като е довело до намаляване на нейната пенсия за инвалидност.

- 22 На второ място, запитващата юрисдикция счита, че е възможно разглежданите в делото по главното производство национални разпоредби да са в разрез и с Рамковото споразумение. Несъмнено, предвид установените от Съда критерии разглежданата в това производство пенсия за инвалидност не можела да се разглежда като трудово възнаграждение и следователно не представлявала условие за наемане на работа, подчинено на принципа на недопускане на дискриминация на работниците на непълно работно време, предвиден в клауза 4 от Рамковото споразумение. Все пак клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение задължавала държавите членки да определят и да разгледат пречките от правно или административно естество, които могат да ограничат възможностите за работа при непълно работно време и при необходимост да ги отстранят. В конкретния случай обаче можело да се приеме, че условията, при които съгласно испанското право се отчитат периодите, в които липсва плащане на осигурителни вноски, представляват „пречки[...] от правно [...] естество“ за работата при непълно работно време, доколкото работниците, които, след като са загубили работата си при пълно работно време, са приели да работят на непълно работно време, са ошетени в сравнение с лицата, които не са приели подобна работа. Всъщност това представлявало значителна пречка дадено лице да приеме да работи на непълно работно време.
- 23 При тези условия Tribunal Superior de Justicia de Galicia решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Противоречи ли на член 4 от Директива 79/7 национална правна норма, каквато е допълнителна разпоредба 7, параграф 1, правило 3, буква б) от [LGSS], която засяга най-вече лицата от женски пол и съгласно която отчитането на периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в референтния период за изчисляване на зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на заемане на длъжност при непълно работно време, се осъществява, като се вземе предвид минималният осигурителен доход в сила за съответния момент, намален чрез прилагането на коефициент за работа при непълно работно време на такава длъжност преди прекъсване на плащането на осигурителни вноски, докато подобно намаляване не е предвидено, ако заеманата длъжност е при пълно работно време?
- 2) Противоречи ли на клауза 5, точка 1, буква а) от [Рамковото споразумение] национална правна норма, каквато е допълнителна разпоредба 7, параграф 1, правило 3, буква б) от [LGSS], която засяга най-вече лицата от женски пол и съгласно която отчитането на периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в референтния период за изчисляване на зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на заемане на длъжност при непълно работно време, се осъществява, като се вземе предвид минималният осигурителен доход в сила за съответния момент, намален чрез прилагането на коефициент за работа при непълно работно време на такава длъжност преди прекъсване на плащането на осигурителни вноски, докато подобно намаляване не е предвидено, ако заеманата длъжност е при пълно работно време?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 24 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4 от Директива 79/7 трябва да се тълкува в смисъл, че с оглед на описаните в акта за преюдициално запитване обстоятелства не допуска национална правна уредба, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и

настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.

- 25 В това отношение макар и да е безспорно, че правото на Съюза защита компетентността на държавите членки да организират своите системи за социална сигурност и че при липсата на хармонизация на равнище Европейски съюз условията за предоставяне на обезщетения в областта на социалното осигуряване следва да се определят в законодателството на всяка държава членка, това не променя факта, че при упражняване на тези правомощия държавите членки трябва да спазват правото на Съюза (вж. в този смисъл решения Watts, C-372/04, EU:C:2006:325, т. 92 и цитираната съдебна практика и Сомова, C-103/13, EU:C:2014:2334, т. 33—35 и цитираната съдебна практика).
- 26 Следователно правото на Съюза по принцип не засяга избора на испанския законодател да възприеме ограничен до осем години референтен период като основа за изчисляването на разглежданата в главното производство пенсия за инвалидност и да намали тази основа с коефициент, когато периодът, в който е прекъснато плащането на осигурителните вноски, следва непосредствено периода на работа при непълно работно време. При все това трябва да се провери дали в делото по главното производство това законодателно решение е съобразено с Директива 79/7.
- 27 Още в самото начало следва да се констатира, че национално законодателство като разглежданото в делото по главното производство не води до дискриминация, пряко основана на пола, при положение че се прилага, без да се прави разграничение между работниците от мъжки и от женски пол. Следователно трябва да се провери дали то представлява дискриминация, непряко основана на този критерий.
- 28 Що се отнася до това дали правна уредба като разглежданата в главното производство води, както напуска запитващата юрисдикция, до непряка дискриминация, от постоянната практика на Съда следва, че непряка дискриминация е налице, когато прилагането на национална мярка, макар и формулирана неутрално, всъщност поставя в неблагоприятно положение много по-голям брой жени, отколкото мъже (вж. по-конкретно решения Brachner, C-123/10, EU:C:2011:675, т. 56 и цитираната съдебна практика и Elbal Moreno, C-385/11, EU:C:2012:746, т. 29).
- 29 В настоящото дело следва да се отбележи, че преценката на запитващата юрисдикция се основава на две схващания: че разглежданата в главното производство национална разпоредба е насочена към групата на работниците на непълно работно време, и че в по-голямата си част тази група се състои от работници от женски пол.
- 30 В това отношение трябва да се констатира, че както става ясно от акта за преюдициално запитване, разглежданата в главното производство национална разпоредба не се прилага към всички работници на непълно работно време, а единствено към работниците, които са прекъснали плащането на своите осигурителни вноски през референтния период от осем години, предшестваш датата на настъпване на правопораждащото събитие, когато това прекъсване е извършено след период на заемане на длъжност при непълно работно време. Следователно общите статистически данни относно групата на работниците на непълно работно време, разглеждана като цяло, не са релевантни, за да се докаже, че тази разпоредба засяга много по-голям брой жени, отколкото мъже.
- 31 По-нататък следва да се уточни, че макар и да изглежда, че работничка като г-жа Cachaldora Fernández е ошетена, защото е работила при непълно работно време през периода, непосредствено предшестваш периода, в който е прекъснато внасянето на нейните осигурителни

вноски, не е изключено, както изтъкват INSS, испанското правителство и Европейската комисия, някои работници на непълно работно време да бъдат поставени и в по-благоприятно положение от разглежданата в главното производство национална правна уредба. Всъщност винаги, когато последният трудов договор, предшестваш период на липса на трудова заетост, е договор за работа при пълно работно време, а през останалата част от референтния период или дори през целия им професионален живот работниците са били наети само на непълно работно време, същите ще бъдат поставени в по-благоприятно положение, тъй като ще получат по-голяма пенсия спрямо действително направените осигурителни вноски.

- 32 При това положение статистическите данни, на които запитващата юрисдикция основава своите преценки, не позволяват да се приеме, че групата на работници, която разглежданата в главното производство национална правна уредба поставя в по-неблагоприятно положение, се състои най-вече от работници на непълно работно време, и по-специално от работници от женски пол.
- 33 С оглед на гореизложените съображения и въз основа на описаните в акта за преюдициално запитване данни не може да се счита, че разглежданата в главното производство национална разпоредба ощетява предимно определена категория работници, в конкретния случай тези, които работят на непълно работно време, и а fortiori жените. Следователно тази разпоредба не може да се квалифицира като мярка, водеща до непряка дискриминация по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 79/7.
- 34 При това положение на първия въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 1 от Директива 79/7 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.

По втория въпрос

- 35 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение трябва да се тълкува в смисъл, че в нейното приложно поле влиза правна уредба на държава членка, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на осигурителния доход за зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.
- 36 В това отношение следва да се припомни, от една страна, че от преамбюла на Рамковото споразумение следва, че то се отнася до „условията за наемане на работа на работници на непълно работно време, като се отчита, че въпросите, които се отнасят до установеното със закон [социално] осигуряване, се решават от държавите членки“.
- 37 От друга страна, както става ясно от практиката на Съда, понятието „условия за наемане на работа“ по смисъла на посоченото рамково споразумение включва пенсиите, които зависят от трудовото правоотношение между работник и работодател, с изключение на пенсиите по

законоустановените схеми на социално осигуряване, които се определят не толкова от това правоотношение, колкото от съображения от социално естество (решение Elbal Moreno, C-385/11, EU:C:2012:746, т. 21).

- 38 В конкретния случай от всички данни, с които Съдът разполага, следва, че разглежданата в главното производство пенсия представлява пенсия по законоустановена схема на социално осигуряване. При това положение, както посочва генералният адвокат в точка 29 от своето заключение, тази пенсия не може да се разглежда като представляваща условие за наемане на работа по смисъла на клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение и следователно не попада в неговото приложно поле.
- 39 Освен това възприемането на тълкуване на съдържащия се в клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение израз „пречки[...] от правно [...] естество“, в съответствие с което държавите членки биха били принудени да приемат мерки във връзка с пенсия като разглежданата в главното производство извън областта на условията за наемане на работа, би означавало да им се наложат задължения в сферата на общата социална политика относно мерки, които не попадат в приложното поле на това рамково споразумение.
- 40 Освен това, както беше посочено в точки 30 и 31 от настоящото решение, разглежданата в главното производство национална разпоредба не засяга всички работници на непълно работно време, а единствено работниците, които са прекъснали плащането на своите осигурителни вноски непосредствено след период на работа при непълно работно време. Нещо повече, тази разпоредба поставя в по-благоприятно положение работниците, които, макар да са били наети на непълно работно време през голяма част от своя професионален живот, са били наети на пълно работно време непосредствено преди прекъсване на плащането на осигурителните вноски. С оглед на случайния характер на отражението на посочената разпоредба върху работниците на непълно работно време, същата разпоредба не може да се счита за пречка от правно естество, която е в състояние да ограничи възможностите за работа при непълно работно време.
- 41 При това положение на втория въпрос следва да се отговори, че Рамковото споразумение трябва да се тълкува в смисъл, че в неговото приложно поле не попада правна уредба на държава членка, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на зависеща от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.

По съдебните разноски

- 42 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) Член 4, параграф 1 от Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 година относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване трябва да се тълкува в смисъл, че**

допуска национална правна уредба, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на зависещо от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.

- 2) Сключеното на 6 юни 1997 г. Рамково споразумение за работа при непълно работно време, приложено към Директива 97/81/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година относно Рамково споразумение за работа при непълно работно време, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП), изменена с Директива 98/23/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г., трябва да се тълкува в смисъл, че в неговото приложно поле не попада правна уредба на държава членка, предвиждаща, че периодите, в които е прекъснато плащането на осигурителни вноски, включени в рамките на референтния период за изчисляване на зависещо от плащането на вноски пенсия за инвалидност и настъпили след период на работа при непълно работно време, се отчитат, като се взема предвид размерът на действащия минимален осигурителен доход, намален с коефициента за заемане на длъжност при непълно работно време, докато подобно намаляване не е предвидено, ако тези периоди на прекъсване следват период на работа при пълно работно време.

Подписи